

har stor Betænelighed ved det Forslag, der under Nr. 8 er stillet af de ærede Medlemmer, og det er, at de Kvinder, som der her er Tale om at oplære, og som skulde kunne bruges til denne Undersøgelse, ikke have Lov til Mere, altsaa ikke engang Lov til at helbrede. Det er ikke alene temmelig indskrænkede Kundskaber, de skulde have, men efter den Erfaring, som man fra andre Steder har, hvor Spørgsmaalet om kvindelige Læger har været under Forhandling, tror jeg nok, at man tør sige, at enten man har været stemt for at fremtænde kvindelige Læger eller ikke, har man været enig om, at, hvis man overhovedet skulde have dem, maatte de ikke staa tilbage for mandlige Læger i Kundskaber. En anden Sag er det med Hensyn til deres Virksomhed; der er det vanskeligt at sige, hvor vidt kvindelige Læger skulde have samme Virksomhedsmaade som de mandlige. Dette maa afgjøres af Erfaringen, men med Hensyn til Kundskaber maa en kvindelig Læge have fuldt saa gode Kundskaber som en mandlig Læge og ikke staa tilbage for ham i nogen Henseende. Dette gælder allermost om en Sygdom af en saadan Betskaffenhed som denne, der optræder paa de forskjelligste Maader, kan angribe de allerfleste Dele af det menneskelige Legeme og meget let kan foregaa med andre Sygdomme og med rent ydre Skader. Hertil kommer, at Erfaringen fra et Land, hvor man netop har gjort Forsøg med noget Saadant som det, der er foreslaaet af dem i Udvælget, der ikke ere enige med os, viser, at man skal være meget varsom med at bruge Kvinder, der ikke ere fuldstændig kyndige i saa Henseende. Det er fra Finland, at man har denne Erfaring, hvor det ved en keiserlig Forordning af 4de April 1848 blev befalet, at der skulde uddannes i Særdeleshed Jordemødre og ogsaa Andre til deres Medhjælperster, som efter at være oplærte i Kundskab om kvindelige Sygdomme skulde anvendes til Undersøgelsen af Kvindfolk, der mistænktes for at være smittede af venerisk Sygdom. Dette Forsøg faldt imidlertid igjennem, hvilket man faar Oplysning om i en Skrivelse fra Overbestyrelsen for Medicinalvæsenet af 1ste Mai 1865 — altsaa efter 17 Aars Forløb — til det keiserlige Senat, i hvilken Skrivelse det vises, at de kvindelige Læger savnede Forkundskaber i Legevidenskaben, blandt Andet i Anatomii, som ikke kunne undværes ved denne Leilighed, at de derfor ikke kunde optræde med den fornødne Myndighed og altsaa heller ikke indgyde tilstrækkelig Tillid. Af den Grund bleve de mandlige Læger foretrukne. Dertil kom imidlertid, at de kvindelige Læger ikke havde Ret til at helbrede, og det medfører altid Omsvøb, naar Undersøgelsen sker af En, der ikke har Ret til at helbrede; ikke desto mindre helbrede de ofte, men derved viste der sig forskjellige Ulemper, Noget, der meget vanskeligt kan forebygges. Jeg er fuldstændig enig med den ærede Dødsfører og hans Meningssæller i, at et af de virksomste Midler,

der kan bruges til at modarbejde den veneriske Smitte, er at faae den Grundsætning ført ud i Livet, at Kvindfolk kun skulde undersøgges af Kvinder saa snart og saa vidt som mulig. Vi have saaledes Betænelighed ved at gaa ind paa den Forholdsregel, der er foreslaaet fra den anden Side, og som jeg vil betegne som en halv Forholdsregel, der ligesom al anden Saldhed let kan være skadelig og staa i Veien for det Bedste. Derfor er det, at jeg i Forening med andre Medlemmer har stillet Forslaget under Nr. 9, hvori det Forslag, der findes under Nr. 8, er optaget, men paa en anden Maade, idet det kun staar som midlertidigt. Hvis man vil sige derimod, at det jo var tidsnok at komme med det Forslag, der er stillet i den første Del af Forslaget under Nr. 9, naar vi kom saa vidt, at vi havde virkelige kvindelige Læger, før skulde man ikke stille et saadant Løfte op, saa vil jeg dertil svare, at jeg tror, man skal benytte Leiligheden og ikke lade noget Saadant staa hen i det Uvisse. Og med Hensyn til, at det bliver en Løsteparagraf, behøver jeg kun at henvise til det Sted, hvor vi have de fleste Løsteparagrafer; jeg er da overbevist om, at man vil indse, at det, hvis vi ikke havde de Løsteparagrafer, som vi have, om Indførelsen af Nævnninger, om Retspleiens Offentlighed og meget Andet, maaske i dette Dieblis vilde være meget vanskeligt at faae dem ind. Om man ogsaa vil anse det for et Fremtidsforslag, saa gjør det dog i alt Fald ingen Skade; men jeg er bange for, at det senere hen vil være vanskeliger at faae det sat ind, og derfor beder jeg det ærede Thing at vedtage det. Der er forlangt særlig Afstemning over den sidste Del af Vædringsforslaget under Nr. 9. Grunden dertil er, at der maaske er adskillige Medlemmer, der kunde have Betænelighed ved at stemme for den sidste Del deraf, og det er derfor vort Ønske, at, selv om den skulde gaa ud, saa dog den første Del maatte blive vedtagen. Jeg for mit Vedkommende holder saa stærkt paa den første Del, og anser det, som derved er foreslaaet, for saa virksomt, at jeg, hvis det skulde blive forkastet, ikke vil se mig i Stand til at stemme for den Paragraf, hvortil det er knyttet. Der kunde være adskillige andre Ting at omtale, som ikke have fundet deres Plads i Betænkningen, men jeg tør kun gjøre det i den allerførste Korthed. Det er nærmest en Slags Hensigt til den høitærede Minister, og middelbart andre Miniistre, om andre Midler, med Hensyn til hvilke man maaske kunde tage under Overveielse, om de ikke ogsaa kunde være virksomme til at forebygge den veneriske Smittes Udbredelse. Det One er et i Dørigt omtvistet Spørgsmaal, om der kan gjøres Noget for at veilede populært i denne Henseende. Der findes et Rancellirskulære af 24de Januar 1807, som naturligvis er aldeles forældet, men som dog viser hen i denne Retning. Dernæst vil jeg gjøre opmærksom paa, hvad man andetsteds, i Christiania, har fundet